

Četrtek, 8. februar 2018

P8_TA(2018)0035

Usmrtitve v Egiptu**Resolucija Evropskega parlamenta z dne 8. februarja 2018 o usmrtitvah v Egiptu (2018/2561(RSP))**

(2018/C 463/06)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju svojih prejšnjih resolucij o Egiptu, še posebej tiste z dne 10. marca 2016 o Egiptu, zlasti primeru Giulia Regenija ⁽¹⁾, tiste z dne 17. decembra 2015 o Ibrahimu Halavi, ki mu grozi smrtna kazen ⁽²⁾, in tiste z dne 15. januarja 2015 o razmerah v Egiptu ⁽³⁾; svojih resolucij z dne 16. februarja 2017 o usmrtitvah v Kuvajtu in Bahrajnu ⁽⁴⁾ in z dne 8. oktobra 2015 o smrtni kazni ⁽⁵⁾ ter svoje resolucije z dne 7. oktobra 2010 o svetovnem dnevu boja proti smrtni kazni ⁽⁶⁾,
- ob upoštevanju smernic EU o smrtni kazni, mučenju, svobodi izražanja in zagovornikih človekovih pravic,
- ob upoštevanju sklepov Sveta EU za zunanje zadeve o Egiptu, sprejetih avgusta 2013 in februarja 2014,
- ob upoštevanju pridružitvenega sporazuma med EU in Egiptom iz leta 2001, ki je začel veljati leta 2004 in bil okrepljen z akcijskim načrtom leta 2007, tudi ob upoštevanju prednostnih nalog partnerstva EU-Egipt za obdobje 2017-2020, sprejetih 25. julija 2017, in skupne izjave, izdane po srečanju Pridružitvenega sveta EU-Egipt,
- ob upoštevanju skupne izjave podpredsednice Komisije/visoke predstavnice Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko Federice Mogherini in generalnega sekretarja Sveta Evrope z dne 10. oktobra 2017 ob evropskem in svetovnem dnevu boja proti smrtni kazni,
- ob upoštevanju skupne izjave strokovnjakov OZN, tudi posebnega poročevalca za mučenje in drugo okrutno, nečloveško ali ponižujoče ravnanje ali kaznovanje Nilsa Melzerja z dne 26. januarja 2018, v kateri so bili egiptovski organi pozvani, naj ustavijo skorajšnje usmrtitve,
- ob upoštevanju egiptovske ustave, zlasti člena 93 (zavezujoči značaj mednarodnega prava človekovih pravic),
- ob upoštevanju zaščitnih ukrepov OZN, ki zagotavljajo varstvo pravic oseb, ki jim grozi smrtna kazen,
- ob upoštevanju afriških načel in smernic v zvezi s pravico do poštenega sojenja in pravne pomoči, ki prepovedujejo vojaško sojenje civilistom v vseh okoliščinah,
- ob upoštevanju končne izjave, sprejete na 6. svetovnem kongresu proti smrtni kazni, ki je potekal od 21. do 23. junija 2016 v Oslu,
- ob upoštevanju novega strateškega okvira in akcijskega načrta EU za človekove pravice, katerega namen je postaviti varstvo človekovih pravic in nadzor nad njimi v središče vseh politik EU,

⁽¹⁾ Sprejeta besedila, P8_TA(2016)0084.⁽²⁾ UL C 399, 24.11.2017, str. 130.⁽³⁾ UL C 300, 18.8.2016, str. 34.⁽⁴⁾ Sprejeta besedila, P8_TA(2017)0044.⁽⁵⁾ UL C 349, 17.10.2017, str. 41.⁽⁶⁾ UL C 371 E, 20.12.2011, str. 5.

Četrtek, 8. februar 2018

- ob upoštevanju člena 2 Evropske konvencije o človekovih pravicah in njenih protokolov št. 6 in 13,
 - ob upoštevanju šestih resolucij generalne skupščine OZN za sprejem moratorija za smrtno kazen,
 - ob upoštevanju Konvencije proti mučenju in drugim krutim, nečloveškim ali poniževalnim kaznim ali ravnanju, Konvencije o otrokovih pravicah in Arabske listine o človekovih pravicah, ki jih je ratificiral Egipt,
 - ob upoštevanju Mednarodnega pakta o državljanskih in političnih pravicah, ki ga je podpisal tudi Egipt, zlasti njegovega člena 18 in drugega izbirnega protokola o smrtni kazni ter člena 14,
 - ob upoštevanju členov 135(5) in 123(4) Poslovnika,
- A. ker je smrtna kazen najbolj kruta, nečloveška in ponižujoča kazen ter krši pravico do življenja, kot je zapisano v Splošni deklaraciji o človekovih pravicah; ker Evropska unija odločno in načelno nasprotuje smrtni kazni in podpira vsesplošni moratorij na smrtno kazen pred dokončno odpravo smrtne kazni kot enega od ključnih ciljev politike Unije na področju človekovih pravic;
- B. ker naj bi bilo po poročilih v Egiptu od januarja 2014 na smrt obsojenih vsaj 2 116 oseb; ker nekdanja predsednika Mohamed Mursi in Adli Mansur nista potrdila nobene smrtne kazni; ker je bilo od 1. januarja 2014 izvršenih najmanj 81 usmrtitev;
- C. ker naj bi po poročanjih egiptovska sodišča leta 2017 izrekla vsaj 186 smrtnih kazni, 16 oseb pa je bilo usmrčenih; ker je v zadnjih tednih in od konca decembra 2017 prišlo do zaskrbljujočega povečanja; ker so bile vse nedavne usmrtitve izvršene, ne da bi pred tem obvestili žrtve ali njihove družinske člane; ker kaže, da 24 drugim Egiptčanom grozi skorajšnja usmrtitev, saj so izčrpali vse pritožbene postopke;
- D. ker v Egiptu ravno poteka sojenje 891 osebam ali pa čakajo na sojenje na podlagi obtožb, zaradi katerih se lahko izreče smrtna kazen; ker je sojenje vsaj 38 posameznikom, ki so bili v času domnevnega kaznivega dejanja mlajši od 18 let, potekalo skupaj z odraslimi soobtoženci na podlagi obtožb, ki se kaznujejo s smrtno kaznijo; ker so sodišča že od začetka priporočila smrtno obsodbo za vsaj sedem teh posameznikov; ker sta izrek in izvršitev smrtne kazni zoper osebe, ki so mlajše od 18 let, ko storijo kaznivo dejanje, kršitvi mednarodnega prava, vključno s Konvencijo OZN o otrokovih pravicah, pa tudi člena 111 egiptovskega zakona o otrocih; ker je Egipt podpisnik številnih mednarodnih konvencij o političnih in državljanskih pravicah, mučenju, pravicah otrok in mladostnikov, in pravosodju;
- E. ker je v vojaškem zakoniku opredeljenih kot kaznivih s smrtno kaznijo več kaznivih dejanj kot pa v kazenskem zakoniku, z egiptovsko zakonodajo pa je bila pristojnost vojaških sodišč postopoma razširjena; ker je število ljudi, ki so jih egiptovska vojaška sodišča obsodila na smrt, poskočilo s 60 leta 2016 na najmanj 112 leta 2017; ker je bilo v zadnjih mesecih usmrčenih vsaj 23 Egiptčanov, od tega so 22 civilistov obsodila vojaška sodišča v postopkih, ko še zdaleč niso izpolnjevali standardov poštenega sojenja; ker naj bi po poročilih od oktobra 2014 do septembra 2017 k vojaškim tožilcem napotili skupno vsaj 15 000 oseb, med njimi tudi na desetine otrok;
- F. ker naj bi zaskrbljujoče število pričevanj in priznanj, ki se uporabljajo v sojenjih, tudi vojaških, pridobili potem, ko so obtožene osebe domnevno prisilno izginile in so jih mučili ali z njimi slabo ravnali; ker je boj proti mučenju dolgoletna prednostna naloga EU na področju človekovih pravic ter skupni cilj Konvencije proti mučenju, ki jo je podpisal Egipt;

Četrtek, 8. februar 2018

- G. ker naj bi vse nedavne in skorajšnje usmrtitve domnevno izhajale iz sojenj, kjer niso spoštovali pravic do poštenega sojenja in dolžnega pravnega postopanja; ker Zaščitni ukrepi Ekonomskega in socialnega sveta Združenih narodov za varstvo pravic oseb, obsojenih na smrtno kazen, strogo prepovedujejo izvrševanje smrtne kazni po nepravilnih sojenjih; ker je več strokovnjakov OZN za človekove pravice po obtožbah o nepoštenih sojenjih Egipt večkrat pozvalo, naj ustavi vse še neizvršene usmrtitve;
- H. ker je treba sprejeti vse potrebne ukrepe za zagotovitev, da bodo sojenja potekala v pogojih, kjer bodo zares zagotovljena polna jamstva iz člena 14 Mednarodnega pakta o državljanskih in političnih pravicah, katerega država pogodbenica je Egipt; ker morajo sojenja v primerih smrtne kazni ustrezati najvišjim standardom poštenosti in dolžnega pravnega postopanja;
- I. ker je Afriška komisija za človekove pravice in pravice ljudstev dne 29. novembra 2017 egiptovsko vlado pozvala, naj nemudoma odloži smrtno kazen v petih različnih primerih; ker so bili dne 2. januarja 2018 obtoženi v eni od teh zadev, v zadevi Kafr El Šejk, kljub temu usmrčeni;
- J. ker je Egipt od revolucije leta 2011 preстал več težkih izzivov in ga mednarodna skupnost podpira pri spopadanju z gospodarskimi, političnimi in varnostnimi izzivi;
- K. ker v Egiptu obstajajo resni varnostni izzivi, zlasti na Sinajskem polotoku, kjer teroristične skupine izvajajo napade na varnostne sile; ker so se v Egiptu zgodili številni zelo hudi teroristični napadi, kakršen je bilo nedavni napad na sufijsko mošejo, v katerem je bilo ubitih vsaj 311 civilistov, 128 pa jih je bilo ranjenih; ker je 9. aprila 2017 v dvojnem samomorilskem bombnem napadu na koptsko cerkev Mar Gerges v Tanti in na koptsko katedralo svetega Marka ubitih najmanj 47 ljudi;
- L. ker v državi že od aprila 2017 vlada izredno stanje, ki je bilo 13. januarja 2018 podaljšano za tri mesece, ki naj bi bilo po poročanju državnih medijev uvedeno v pomoč pri obvladovanju „nevarnosti in financiranja terorizma“ in ogrožanja temeljnih svoboščin, in ki daje predsedniku ter tistim, ki delujejo v njegovem imenu, pooblastila, da v tem obdobju pošljejo civiliste na izredna sodišča za državno varnost;
- M. ker se splošne razmere na področju človekovih pravic v Egiptu še naprej slabšajo; ker egiptovske oblasti zatiranje terorizma uporabljajo kot opravičilo za obsežno represijo;
- N. ker je z zakonom o boju proti terorizmu, sprejetim leta 2015, pod široko opredelitvijo terorizma, ki vključuje „kršitev javnega reda, ogrožanje varovanja, interesov ali varnosti družbe, oviranje določb ustave in zakonov ali škodovanje narodni enotnosti, socialnemu miru ali nacionalni varnosti“, določena smrtna kazen za vse, ki so spoznani za krive vzpostavitev ali vodenja teroristične skupine, s tem pa so vsem civilistom, tudi zagovornikom človekovih pravic, grozi tveganje, da bodo označeni za teroriste in obsojeni na smrt;
- O. ker proti egiptovskim zagovornikom človekovih pravic, ki dokumentirajo in obsojajo smrtne kazni, mučenje in prisilna izginotja, izvajajo ciljno usmerjene represivne ukrepe, kot je bilo zaprtje centra El Nadim leta 2017 in pa poskusi egiptovskih oblasti, da bi zaprli kairski urad egiptovske komisije za pravice in svoboščine; ker Egipt lani začel pravni napad na nevladne organizacije, ko je zahteval, da njihovo tuje ali domače financiranje odobrijo varnostne agencije, s čimer jih je praktično prepovedal; ker bo najvišje pritožbeno sodišče v Egiptu dne 5. aprila 2018 razsodilo v tako imenovani zadevi o tujem financiranju, ki vključuje mednarodne nevladne organizacije;
- P. ker prednostne naloge partnerstva med EU in Egiptom, ki so bile sprejete julija 2017, v novem obdobju 2017–2020 usmerja skupna zavezanost univerzalnim vrednotam demokracije, pravne države in spoštovanja človekovih pravic, kar je nov okvir za politično ukrepanje in okrepljeno sodelovanje, tudi na področju varnosti, reforme pravosodja in boja proti terorizmu, na podlagi spoštovanja človekovih pravic in temeljnih svoboščin; ker se je pododbor za politične zadeve, človekove pravice in demokracijo pridružitvenega sporazuma med Egiptom in EU 10. in 11. januarja 2018 sestal v Kairu na svojem petem zasedanju, na katerem je obravnaval sodelovanje na področju človekovih pravic, demokracije in pravne države;

Četrtek, 8. februar 2018

Q. ker je EU prva gospodarska partnerica Egipta in glavni vir tujih naložb v državi; ker dvostranska pomoč Evropske unije Egiptu v okviru evropskega instrumenta sosedstva za obdobje 2017–2020 znaša približno 500 milijonov EUR; ker je Svet za zunanje zadeve 21. avgusta 2013 zadolžil visoko predstavnico za pregled pomoči Evropske unije Egiptu; ker se je Svet za zunanje zadeve odločil, da je treba sodelovanje EU z Egiptom prilagajati glede na razvoj razmer v državi;

R. ker podjetja s sedežem v več državah članicah EU še naprej izvažajo opremo za nadzor in vojaško opremo v Egipt;

1. odločno obsoja izvrševanje smrtnih kazni in poziva k ustavitvi morebitnih bližajočih se usmrtitev v Egiptu; odločno podpira takojšnji moratorij za smrtno kazen v Egiptu kot korak na poti do njene odprave; podobno obsoja vse usmrtitve, kjer koli se izvajajo, in znova poudarja, da se z odpravo smrtnih kazni prispeva k izboljševanju človekovega dostojanstva, kakor je opredeljeno v prednostnih nalogah politik EU o človekovih pravicah; poziva egiptovske organe, naj znova preverijo vse smrtne obsodbe, s čimer bi tistim, ki so bili obsojeni v pomanjkljivih postopkih, omogočili pravično vnovično sojenje; opozarja, da se usmrtitve kljub varnostnim izzivom v Egiptu ne bi smele uporabljati kot sredstvo boja proti terorizmu;

2. poziva egiptovski parlament, naj pregleda kazenski zakonik države, zakon o kazenskem postopku, zakonodajo za boj proti terorizmu in vojaški zakonik, vlado pa poziva, naj pregleda ustrezne odloke ter tako zagotovi, da civilisti, osumljeni kaznivih dejanj, za katera je predvidena smrtna kazen, v nobenem primeru ne bodo predani izrednim ali vojaškim sodiščem, saj ta ne izpolnjujejo standardov poštenega sojenja, ki se jim je Egipt zavezal v mednarodnih sporazumih in jih zagotavlja v ustavi; poziva egiptovske oblasti, naj prenehajo soditi civilistom pred vojaškimi sodišči;

3. odločno poziva egiptovske organe, naj poskrbijo za telesno in duševno varnost vseh osumljencev v priporu; obsoja mučenje ali slabo ravnanje; poziva egiptovske organe, naj zagotovijo, da bodo priporniki deležni vse potrebne zdravstvene oskrbe; poziva EU, naj začne v celoti izvajati nadzor nad izvozom v Egipt, zlasti ko gre za blago, ki bi ga bilo mogoče uporabljati za mučenje ali izvrševanje smrtnih kazni;

4. poziva Egipt, naj podpiše in ratificira drugi izbirni protokol k Mednarodnemu paktu o državljanskih in političnih pravicah, katerega cilj je odprava smrtnih kazni, in Mednarodno konvencijo o zaščiti vseh oseb pred prisilnim izginotjem; spodbuja egiptovsko vlado, naj izda odprto povabilo ustreznim posebnim poročevalcem OZN za obisk države;

5. izraža resno zaskrbljenost zaradi množičnih sojenj na egiptovskih sodiščih in številnih smrtnih kazni, ki jih izrekajo; poziva egiptovske pravosodne organe, naj podprejo in spoštujejo Mednarodni pakt o državljanskih in političnih pravicah, ki ga je podpisal tudi Egipt, predvsem pa člen 14 o pravici do pravičnega in pravočasnega sojenja na podlagi nedvomnih dokazov ter o zagotavljanju spoštovanja pravic obtožencea;

6. poziva podpredsednico/visoko predstavnico, naj obsodi zaskrbljujoče število nedavnih usmrtitev v Egiptu, Evropsko službo za zunanje delovanje (ESZD) in države članice pa, naj se še naprej borijo proti uporabi smrtnih kazni; poziva ESZD, naj se posveti nedavnemu razvoju dogodkov v Egiptu ter z vsemi sredstvi vplivanja, ki jih ima na razpolago, ustavi bližajoče se usmrtitve in spodbudi egiptovske oblasti k spoštovanju njihovih zavez v okviru mednarodnih norm in zakonov;

7. poziva podpredsednico/visoko predstavnico in države članice, naj zagotovijo, da okrepi obvladovanja migracij ali boja proti terorizmu v okviru prednostnih nalog partnerstva med EU in Egiptom ne bodo spodbujali človekovih pravic; poudarja, da EU pripisuje velik pomen sodelovanju z Egiptom kot pomembno sosednjo in partnersko državo; odločno poziva Egipt, naj spoštuje zaveze, dane v sklopu prednostnih nalog partnerstva med EU in Egiptom, ki so bile sprejete 27. julija 2017 z namenom spodbujanja demokracije, temeljnih svoboščin in človekovih pravic v skladu z egiptovsko ustavo in mednarodnimi standardi;

8. obsoja teroristične napade v Egiptu; izreka iskreno sožalje družinam žrtev terorizma; izraža solidarnost z Egipčani in ponovno poudarja zavezanost boju proti širjenju skrajnih ideologij in terorističnih skupin;

Četrtek, 8. februar 2018

9. spominja egiptovsko vlado, da je dolgoročna blaginja Egipta in njegovega prebivalstva tesno povezana z varstvom splošnih človekovih pravic ter vzpostavitev in utrditev demokratičnih in preglednih institucij, ki bodo prav tako sodelovale pri varovanju temeljnih pravic državljanov;

10. podpira težnje večine Egipčanov, ki želijo oblikovati svobodno, stabilno, cvetočo, vključujočo in demokratično državo, v kateri bodo spoštovane nacionalne in mednarodne obveznosti na področju človekovih pravic in temeljnih svoboščin;

11. je zelo zaskrbljen zaradi nenehnega omejevanja temeljnih demokratičnih pravic, zlasti svobode izražanja, združevanja in zbiranja, politične pluralnosti in načel pravne države v Egiptu; poziva, naj se nemudoma končajo vsa nasilna dejanja, ščuvanje k nasilju, sovražni govor, nadlegovanje, ustrahovanje ali cenzura političnih nasprotnikov, protestnikov, novinarjev, demonstrantov, blogerjev, sindikalistov, zagovornikov pravic žensk, akterjev civilne družbe in manjšin, tudi Nubijcev, ki jih izvajajo državni organi, varnostne sile in službe ter druge skupine v Egiptu; obsoja pretirano uporabo nasilja nad protestniki; poziva, naj se nemudoma in brezpogojno izpustijo vsi, ki so pridržani zaradi miroljubnega uveljavljanja pravice do svobode izražanja, združevanja in zbiranja, ter zahteva neodvisno in pregledno preiskavo vseh kršitev človekovih pravic;

12. je še vedno ogorčen zaradi mučenja in uboja italijanskega raziskovalca Giulia Regenija in znova obsoja dejstvo, da ni napredka pri preiskavi tega okrutnega umora; poudarja, da bo še naprej pritiskal na evropske organe, naj sodelujejo z egiptovskimi partnerji, dokler primer ne bo rešen, odgovorni pa privedeni pred sodišče;

13. poziva predsednika Sisija in njegovo vlado, naj izpolnijo svoje zaveze glede dejanskih političnih reform in spoštovanja človekovih pravic; poudarja, da so verodostojne in pregledne volitve bistvene za demokracijo, kakor jo zagotavlja ustava iz leta 2014, in v skladu z mednarodnimi zavezami Egipta;

14. poziva EU in njene države članice, naj na prihodnji seji Sveta OZN za človekove pravice zavzamejo jasno, odločno in enotno stališče glede Egipta in ga ne spremenijo, dokler država ne bo pokazala občutnega napredka na področju spoštovanja človekovih pravic;

15. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji, podpredsednici Komisije/visoki predstavnici Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko, vladam in parlamentom držav članic ter vladi in parlamentu Egipta.
